

Назив теме: БЛОК БРОЈЕВА ДО 10

Назив јединице: 21. ЗБИР. САБИРАЦИ. РАЗЛИКА. УМАЊЕНИК. УМАЊИЛАЦ

Наставна средства: Слике, графофолија или презентација, радни лист

МОГУЋИ ТОК ЧАСА

Час можемо започети разговором уз приказивање следећих примера:

Први пример

Напиши збир бројева:

(I) 1 и 3: $\_ + \_$ Први сабирак је $\_$, а други $\_$,

(II) 5 и 2: $\_ + \_$ Први сабирак је $\_$, а други $\_$,

(I) 1 + 3: означава број $\_$. Зато пишемо $\_ + \_ = \_$

(II) 5 + 2: означава број $\_$. Зато пишемо $\_ + \_ = \_$

Други пример

Запис

$5 + 4$ је збир бројева $\_$ и $\_$. Пошто је $5 + 4 = \_$, кажемо и да је број 9 збир бројева $\_$ и $\_$.

$7 + 3$ је збир бројева $\_$ и $\_$. Пошто је $7 + 3 = \_$, кажемо и да је број 10 збир бројева $\_$ и $\_$.

Трећи пример

Одреди бројеве које представљају зборови:

(I) $4 + 4 = \_$, (II) $5 + 4 = \_$, (III) $6 + 4 = \_$

(I) Збир бројева 4 и 4 је запис $\_$, али и број $\_$.

(II) Збир бројева 5 и 4 је запис $\_$, али и број $\_$.

(III) Збир бројева 6 и 4 је запис $\_$, али и број $\_$.

Четврти пример

Пиши бројеве који недостају: (I) $7 + \_ = 9$, (II) $4 + 3 = \_$, (III) $\_ + 5 = 8$.

Пиши речи које недостају:

Збир бројева 7 и 2 је $\_$ $7 + 2$, али и број 9.

$\_$ бројева 4 и 3 је запис $4 + 3$, али и $\_$ 7.

Збир бројева 3 и 5 је $\_$ $3 + 5$, али и $\_$ 8.

КОМЕНТАР

Приметићемо да термине „збир“ и „разлика“ двојачко користимо – да означимо записе као што су $3 + 4$, $9 - 3$ итд. (тј. те термине тада узимамо у синтактичком смислу) и да означимо бројеве које они представљају, чија је вредност у наведеним случајевима 7, 6 итд. (тј. те термине тада узимамо у семантичком смислу). Асимилујући значење израза „први сабирак“, „други сабирак“, „збир“, „разлика“, умањеник“, „умањилац“ итд. деца се оспособљавају да и речима исказују својства операција.

Први пример

Напишите разлику бројева:

(I) 4 и 1 : $\_ - \_$ Умањеник је $\_$, а умањилац $\_$.

(II) 6 и 3 : $\_ - \_$ Умањеник је $\_$, а умањилац $\_$.

(I) $4 - 1$ означава број $\_$. Зато пишемо $\_ - \_ = \_$.

(II) $6 - 3$ означава број $\_$. Зато пишемо $\_ - \_ = \_$.

Други пример

Запис

(I) $9 - 5$ је разлика бројева $\_$ и $\_$. Пошто је $9 - 5 = \_$, кажемо и да је број 4 разлика бројева $\_$ и $\_$.

(II) $6 - 4$ је разлика бројева $\_$ и $\_$. Пошто је $6 - 4 = \_$, кажемо и да је број 2 разлика бројева $\_$ и $\_$.

Трећи пример

Израчунај:

(I) $7 - 3 = \_$, (II) $5 - 2 = \_$, (III) $10 - 6 = \_$.

(I) Разлика бројева 7 и 3 је запис $\_$, али и број $\_$.

(II) Разлика бројева 5 и 2 је запис $\_$, али и број $\_$.

(III) Разлика бројева 10 и 6 је запис $\_$, али и број $\_$.

Четврти пример

Упиши бројеве који недостају:

$9 - 7 = \_$, $9 - \_ = 6$, $\_ - 4 = 3$.

Упиши речи које недостају:

(I) Разлика бројева 9 и 7 је $\_$ $9 - 7$, али и број 2.

(II) $\_$ бројева 9 и 3 је запис $9 - 3$, али и $\_$ 6.

(III) Разлика бројева 7 и 4 је запис $7 - 4$, али и $\_$ 3.